

OBSAH

Chlieb náš „nasúščný“	3
Nechcelo sa im vstávať	
z postele	4
Životy svätých	5
Otázky a odpovede	7
Betlehemský plač	8
Duchovné počenia	10
O odvahe	11
Detská stránka	13
Významné biblické mestá	18
Otec Ignatij	19
Cestami Pravoslávia	21
Môj krásny mesiac	
v monastieri	22
Zo života skupín	24

„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

jerej Nikolaj Lakata, Prešov 200 Sk

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Križ pred chrámom v Lutine

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIII./2008*

hlavný redaktor: *Anna Dercová*
redaktori: *Mgr. Zuzana Sadilková, Marián Dercó, Mgr. Viera Pasterová, Darina Piterová - Bučková, Alexander Haluška, Zdenko Varga, Andrea Gmotričová*
pokladníčka: *Anna Kerekaničová*
technický redaktor: *Marek Kundis*
detská stránka: *Mgr. Mária Balod'anská,*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 144,- Sk.

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
10073-7716060/4900.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.*

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom 2354/2000.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Chlieb náš „nasúščný“

Svätý Serafim Vyrický často vravel: „Niet silnejšieho a lepšieho lieku ako je svätená voda či posvätený olej.“ Pri obede posväcoval jedlo svätenou vodou a ďakoval Hospodinu za pokrm, ktorým sa mohol nasýtiť. Báťuška často zdôrazňoval aj význam svätého kríža a žehnanie seba i jedla. Upozorňoval na to ľudí a hovoril, že nie je to až tak dávno, keď ešte aj naši dedovia a pradedovia celú svoju prácu zasväcovali Bohu, a všetko čo robili, robili s modlitbou na perách. Pripravovali pôdu, orali – modlili sa, siali a sadili – modlili sa, žali a zbierali plody zeme – modlili sa a slová vďaky nevynechávali ani vtedy, keď pristúpili ku stolu, aby sa posilnili jedlom a pokrmom čo bol prichystaný a aj varený tiež s modlitbou...

Dnes však ani len netušíme akým spôsobom sa jedlo dostane až do „konečnej fázy“ pred požitím, netuší-

me ani to, koľko ľudí sa pri príprave rôznych jedál prestriedalo, a ani čo pri tom vraveli. Veď často sú tieto pokrmy pripravované aj s neúctou, možno pri tom padajú aj slová rôznych narážok a nadávok. Aj preto je potrebné pre nás christianov posvätiť toto jedlo – ak nie svätenou vodou, tak aspoň znakom svätého kríža.

Ľudia dnes často zabúdajú na modlitbu pred i po jedle. Často ani neprežehnajú jedlo a pitie, nedajú znamenie svätého kríža ani len na seba, keď je čas raňajok, obeda, či večere. Je veľmi potrebné prizývať Božie blahoslovenie, ak chceme zužitkovať pokrm, ktorý nám svojou láskou každodenne poskytuje náš Najvyšší Hospodin. Tak preto dobre zvážme ako pristúpiť k jedlu a zvážme aj to, ako si máme uctiť aj ten náš chlieb každodenný.

Pripravila: Andrea Gmotričová

Nechcelo sa im vstávať z postele

Koncom jesene sa vracal jeden vojak domov zo služby. Bol už skoro v dedine, zostávali mu už len dva kilometre. Bola však strašná snehová búrka. Fúkal silný vietor. Nebolo vidno ani na krok. Vojak zišiel z cesty. Zdalo sa mu, že už dávno mal byť doma, no okolo neho boli samé polia.

Vojak sa zľakol. Nohy mu chladli, chcelo sa mu oddýchnuť, sadnúť si na zem, no ak si sadne, zaspí večným snom. Či má zmrznúť tak blízko svojho domu? Začal kričať. Možno mu niekto odpovie, možno ho niekto začuje. No len vietor odpovedal na jeho volanie. Opäť volá, no znova mu nikto neodpovedá. Vyčerpaný

si sadol na brázdu. Sklonil hlavu na hrud', po tele sa mu rozlialo teplo. Zvalil sa na bok a zaspal. Sneh padal na jeho tvár, topil sa a v pramienkoch mu stekal po líkach. Potom sa prestal topiť a prikryl vojaka bielou perinou.

Ráno šla gazdiná do stajne. Kým podojila kravu a nakrmila ju, na dvore

sa rozvidnelo. Pozrela sa z okna a celá stuhla. V záhrade pri dome trčali zo snehu nejaké nohy. Utekala za mužom. Prišli spoločne, odhrnuli sneh a zbadali človeka v uniforme. Muž zaplakal, žena vykričala. „Tri kroky do domu mu chýbali. Hľadal prichýlenie u brata a našiel smrť na prahu rodného domu.“

Aj muž, aj žena počuli v noci ako niekto kričí, no nechcelo sa im vstávať z teplej postele a ísť vonku do snehovej búrky.

Nepočuli ste niekedy aj vy, ako niekto prosí o pomoc? Veď okolo nás ľudia neustále hynú – padajú do hriechu, schádzajú zo správnej cesty a vystierajú k nám ruky

s prosbou o pomoc a volajú nás, aby sme ich neopustili. A často robíme tak, akoby sme nepočuli ich volanie, ktoré je tak blízko nás. Zapamätajte si preto, kto môže zachrániť svojho blížneho od smrti či už telesnej alebo duchovnej, no neučiní to, ten hreší proti šiestemu Božiemu prikázaniu.

pripravila Petra

Svätá prepodobná Paraskeva

Deň jej pamiatky je 27. 10./14.10.

Pochádzala zo Srbského mesta Epivat. Mala veľmi zbožných rodičov, ktorí sa snažili čo najviac naplňať vo svojom živote vôľu Božiu. Jej brata poslali do školy, aby sa naučil božím písmam. Neskôr prijal mníšsky postrih s menom Evfimiu.

Svätú Paraskevu vychovávali doma, no nie v menšej zbožnosti a láske k Bohu.

Raz v chráme počula tieto slova: „Kto ma chce nasledovať, nech zaprie sám seba.“ Tieto slova zapálili v jej srdci veľkú lásku k Christu. Tak veľmi túžila slúžiť Bohu a blížnym, že keď išla z chrámu domov často rozdávala svoje šaty chudobným a domov sa vracala v otrhaných handrách.

Po smrti rodičov žila vo veľkom pôste a odriekaní podobne ako svätý starci na púšti. Umŕtvovala svoje telo a pokorovala ho duchu. Zapálená zbožným želaním žiť pre Isusa Christa sa po krátkom čase vzdialila až do Jordánskej púšte. Cestou do púšte navštívila Konštantinopol a poklonila sa miestnym svätým. Päť rokov strávila v Heraklijskom predmestí. Naplniac svoj čas odišla do Palestíny a pokloniac sa svätým miestam usídlila sa v Jordánskej púšti. Začala žiť život podobný anjelom. Mnohí jej podvih (duchovnú i telesnú námahu) prirovnávali k podvihu svätého proroka Eliáša alebo Jána Krstiteľa. Postupne veľmi schudla od veľkých horúčav, od nemilosrdného mrazu a silného pôstu,

no svoje myšlienky a prosby posielala vždy k Bohu, ktorý vypočuje prosby spravodlivých. Kto môže spočítať slzy, ktoré preliala? Kto rozpovie o častých stonaniach? Kto vydá svedectvo o jej nespočetných poklonách a telesnej námahe? Iba jediný Všemohúci Boh videl podvih prepodobnej. Vôbec sa netrápila kvôli svetským veciam, ale zaoberala sa len tým, akú odpoveď dostane na strašnom Christovom súde.

Závisník nášho spasenia (diabol) sa jej snažil do cesty postaviť mnohé prekážky, dokonca brával na seba podobu zvierat a rôznych prízrakov, len aby zastrašil a vyhnal svätú Paraskevu z cesty spasenia. No prepodobná Paraskeva si pravého Boha zobrala za útočisko. Modlitbou k nemu a k svätému Krížu trhala pokušenia diabla ako pavučinu. Zvítazila nad zlým tak, ako Dávid nad Goliášom. Svätá Paraskeva sa stala chrámom Božím. Po mnohých rokoch pustovníctva sa prepodobnej pri modlitbe zjavil anjel Boží hovoriac: „Zanechaj púšť a vráť sa do svojej krajiny, lebo tam máš zanechať svoje telo na zemi a dušou prejsť k Pánu.“

Paraskeva poslúchla Božiu vôľu. Vrátila sa do svojho rodiska, k mestu Epivat, no doterajší spôsob života nezmenila. Modlitba a pôst ju naďalej sprevádzali životom.

Krátky čas žila ešte v Epivate. Potom nadišiel čas a ona v modlitbe odovzdala svoju dušu Vládcovi živých a mŕtvych. Kresťania pochovali

jej telo, ale nie na cintoríne, no ako cudzinca, ktorý nikomu nepovedal odkiaľ pochádza. Jej ostatky uložili na inom mieste blízko mora.

Prešlo mnoho rokov a Boh si želal osláviť svoju služobníčku. Blízko hrobu svätej Paraskevvy sa v podvihu zdokonaľoval istý stĺpnik. Raz vlny vyniesli na breh rozkladajúce sa telo mŕtveho námorníka. To tam ležalo pár dní a tak veľmi zapáchalo, že to nikto nemohol vydržať, dokonca ani stĺpnik nemohol ten smrad vydržať a musel zísť zo stĺpu. Poprosil ľudí, aby telo pochovali. Keď kopali hrob muži narazili na neporušené ostatky svätej Paraskevvy. Neprikladali tomu však žiaden význam a zapáchajúce telo dali do hrobu spolu so svätými mošćami Paraskevvy.

V noci sa zbožnému mužovi Georgiovi zjavila kráľovná v nevysloviteľnej sláve s veľkou armádou. Jeden vojak sa ho spýtal: „Prečo ste telo prepodobnej Paraskevvy pochovali späť s tým smradľavým trupom? Rýchlo zoberte sväté mošći

a položte ich na dôstojné miesto, lebo Hospodin Boh sa rozhodol osláviť svoju služobníčku Paraskevvu.“

„Poponáhľajte sa vybrať moje

ostatky a dať ich na dôstojné miesto, lebo nemôžem viac trpieť smrad z tohto tela. Lebo som človek, narodila som sa v Epivate, kde teraz žijete aj vy.“ Tak znela prosba kráľovnej. To isté zjavenie mala aj jedná zbožná žena Eufimija.

Zbožný ľud na druhý deň prišiel so sviečkami v rukách na toto miesto, vybrali mošći svätej Paraskevvy a radostne ich preniesli do chrámu svätých apoštolov Petra a Pavla v Epivate. Mnoho zázrakov sa deje pri ostatkoch a na modlitby prepodobnej Paraskevvy. Vypočuje všetkých s vierou ju prosiacich o pomoc.

Svjataja prepodobnaja Mati naša Paraskevo moli Boha o nas!

*Podľa knihy
Žitija svjatyx sv. Dimitrija Rostovského
spracoval brat Alexander*

Otázky a odpovede

Ako a čím môže človek zradiť Pravoslávie? Čo sa stane s jeho dušou?

„Pravoslávie sa zrádza ľahostajnosťou a nevernosťou Bohu, Jeho slovám a Jeho Cirkvi v skutkoch, myšlienkach alebo slovách. Pretože pravoslávie je pravda a Pravda je Boh, ten, kto zrádza pravoslávie, zrádza Boha, Jeho pravdu a Jeho život. Pravoslávie zrádza každý, kto neverí pravde, kto hovorí, že pravda je všade alebo, že nie je nikde. Pravoslávie zrádza každý, kto ho spochybňuje, opúšťa, alebo mieša s nepravdou iných, odlišných vier. Zrádza ho každý, kto hovorí, že je jedno, či sme pravoslávni alebo nepravoslávni. Pravoslávie zrádza každý, kto v myšlienkach, slovách alebo skutkoch prestal myslieť, túžiť a najmä žiť pravoslávne. Pravoslávie zrádza aj ten, kto ho môže spoznať, ale nemá

o to záujem, nezaujíma ho, čo je pravoslávie, ako učí, ako žije, ako svätá a čisto miluje dušu človeka. A čo bude s dušou človeka, ak zradí? Ak to bol človek, ktorý poznal a zažil pravoslávie a predsa zradil, podľa slov svätého Serafima Sarovského a celej Svätej Tradície, určite nemôže byť spasený. Ak ho však nepoznal a nezažil, ostáva len dúfať, že to nebolo z ľahostajnosti a nezájmu, ale iba z ním nezavinenej slabosti a zlých podmienok a nádejať sa na veľké Božie milosrdenstvo.

Chrámový sviatok v Nižnej Polianke

Vernosť je veľmi krásna, dobrá a dôležitá pre život. Prináša ľuďom pokoj, dôveru a istotu, ktorej je dnes tak veľmi málo. Bez vernosti sa nedá napredovať a zdokonaľovať ani v medzi-

ľudských vzťahoch, ani v našom vzťahu k Bohu. Buďme preto verní až do smrti a Boh nám dá spasenie!“

jerej Štefan Pružinský

Vzácný je každý deň.

Svet ide do záhuby...

Pomôž nám Hospodine, pochopiť to...

Modlite sa jeden za druhého.

Odpúšťajte si navzájom.

A všetko ostatné je márnosť, bez ktorej je možné prežiť.

Optinský novomučeník monach Trofim

Etické a medicínske problémy potratov a antikoncepcie

Pohl'ad internistu

Kresťanstvo prináša svetu uvedomenie si vzácnosti hodnoty života, pretože zmysel kresťanstva spočíva v spásе človeka. Základom kresťanstva sú Hospodinove slová: „Ja som cesta, pravda a život“ (Jn 14, 6). Človek dostáva život ako dar a ľudský život sa stáva hodnotou, ale nie v zmysle možnosti jeho ovládania a manipulácie s ňou.

V Hippokratovej prísaha, ktorá sa do dnešných dní považuje za prísahu všetkých lekárov, je podchytená neprípustnosť účasti lekára z etického hľadiska pri potrate. V 7. storočí západní Góti trestali vykonanie potratu trestom smrti (v Rusku sa trest smrti za potrat zaviedol v roku 1649). Pod vplyvom kresťanskej morálky a zákonov sa potrat v 15. - 18. storočí ako operácia úplne vytratil z lekárskeho výkonov. Prelomový bol však rok 1852, keď sa v Parížskej medicínskej akadémii potrat opäť zaradil medzi gynekologické operácie a začal sa vykonávať u tehotných žien, ktoré mali anatomické zúženie panvy. Postupne však dôvody na potrat pribúdajú. V priebehu 20. storočia sa vytvorilo postupne amorálne hnutie zástancov potratu alebo umelého prerušenia tehotenstva.

Hlavný argument zástancov potratu spočíva v tom, že každá žena má právo zaobchádzať s vlastným telom tak, ako

sa jej žiada a že nie je dovolené, aby nejaká tretia osoba alebo skupina osôb ovplyvňovala jej rozhodnutia.

„Tej, ktorá úmyselne zabila plod, ktorý sa zrodil v jej útrobe, patrí odsúdenie ako za vraždu“ (svätý Vasiľ Veľký). Ten, kto podal liek na vyvrhnutie plodu, je vrahom rovnako ako žena, ktorá tento jed prijala“ (svätý Vasiľ Veľký, pravidlo č. 8). „Pomoc pri uskutočnení potratu je spoluúčasťou na vražde“ (svätý Ján Zlatoústý).

Ľudia, ktorí pristupujú k zavraždeniu dieťaťa v svojom lone, sa podobajú Herodesovi, ktorý zavraždil 14 000 detí, aby mu nikto nemohol zavádzať v jeho živote. Dokonca týchto ľudí možno považovať za ešte horších než bol Herodes, keďže Herodes nezabíjal svoje vlastné deti.

Dôsledky potratov sú z medicínskeho aj duchovného hľadiska veľmi závažné a ďalekosiahle:

a/ pre matku: vzniká riziko úmrtia počas operácie vznikajú komplikácie vo včasnom období po zákroku. V neskoršom období vznikajú chronické zápalové procesy maternice a salpingov, narúša sa menštruačný cyklus, u časti žien sa stráca schopnosť mať deti (napríklad podľa údajov z Grécka zostáva asi tretina žien po vykonaní potratu bezdetná);

b/ vo vzťahu k nasledujúcim deťom: počet mŕtvonarodených detí a predčasných pôrodov sa zväčšuje

syndrom: týka sa žien, ktoré si dali spraviť potrat, ako aj mužov, lekárov, ktorí k tomu dopomohli. Základným príznakom choroby je neustále prežívanie udalosti v podvedomí. Tieto duševné rany možno prirovnať k bombe so spomaleným pôsobením, ktorá hocikedy môže vybuchnúť. Preto žena po potrate vyžaduje neustálu pozornosť a lekársku pomoc. Samotná psychoterapia nie je v stave vyriešiť problém viny. Preto je taká nevyhnutá vzájomná súvislosť medzi psychoterapiou a starostlivosťou o záchranu duše. Keďže potrat je násilný zákrok do prirodzeného procesu v organizme ženy, možno potom u ženy pozorovať

u žien, ktoré si predtým dali spraviť potrat; zväčšuje sa aj počet chorých detí s rôznymi chybami;

c/ pre rodinu: psychické zdravie ženy sa mení, otupuje sa morálne povedomie manželov, žena stráca svoju dôstojnosť, stáva sa objektom zneužívania zo strany muža, ničí sa harmónia v rodine;

d/ pre mládež: uľahčuje sa nezodpovedné správanie, zväčšuje sa počet slobodných matiek;

e/ pre vlastný národ: nastáva zložitá a závažná demografická situácia, keďže sa znižuje pôrodnosť kvôli bezdetnosti žien, ktoré si predtým dali robiť potraty.

Potrat je niečo také, čo nemôže zničiť svedomie ani toho najhoršieho človeka. Vzniká tzv. post-abortion

rôzne psychosomatické alebo dokonca aj psychické poruchy.

Profesor Bernard Natanson, bývalý vedúci kliniky, ktorá vykonávala najväčšie množstvo potratov na svete (vlastnoručne ich vykonal 10 000), v pôsobivom filme o potratoch „Nemý výkrik“, povedal: „Druhou obeťou potratu je žena, ale kto vníma vážne jej bolesť? Nad tým sa nikto ani nezamýšľa.“

pripravila MUDr. Mária Belovičová, PhD.

*Článok je zlomok zo zaujímavého zborníka, ktorý vydal Dobročinný spolok sv. Jána Šanghajského a San-Franciskského v roku 2007: **Aktuálne otázky Pravoslavia***

Duchovné poučenia

Svätiteľ Grigorij Bohoslov: Dokáž skutkom svoju vieru

Kresťania žijú dole, ale vyššie než všetko, čo je dole. Medzi ľuďmi, ale vyššie od všetkého ľudského. Spútaní, ale slobodní, obmedzení, ale ničím nezadržateľní. Nič nemajú vo svete, ale vládnu všetkým nadsvetským. Žijú zvláštny život – jeden prehládajú a o druhý sa starajú. Kvôli potláčaniu života sú nesmrteľní, kvôli odtrhnutiu sa od zeme sú zjednotení s Bohom. Nepoznajú vášnivú lásku, ale horia Božou láskou, bezvášnivou. Ich dedičstvo je Prameň svetla...

Ak sa nazývaš kresťanom v tomto zmysle a Christa vyznávaš ako Boha, tak dokáž skutkami svoju vieru.

Schiügumen Sáva: Neponáhľajte sa pri modlení!

Pri modlení sa nikdy neponáhľajte. Modlitba konaná v náhlivosti Hospodina zarmucuje. Každé sväté slovo je veľkou tvorivou silou. Každé slovo modlitby nás približuje k Bohu. Snažte sa vypestovať si návyk k modlitbe, obzvlášť k neustálej modlitbe.

Niektorí ľudia ma prosia aby som sa pomodlil za ich otca, dcéru, brata a sestru, ale sami sa vôbec nesnažia modliť a prenechávajú to všetko kňazovi.

Je potrebné, aby sa každý modlil aj sám.

Odpoveď archimandritu Joanna veriacej na jej prosby

Drahá Mária!

Zdravím Ťa pri príležitosti sviatku!

Všetky Tvoje prosby za Teba, Tvojich blízkych a známych splním. A Tebe želim jediný cieľ: celý život prežiť so Spasiteľom a snažiť sa dôjsť k nemu.

Teraz neplánuj svoj život, modli sa: „Skaži mi Hospodi, puť v onže pojdu, jako k Tebi vzjav dušu moju.“ A uvidíš zázrak Božieho vedenia v živote.

Hlavný cieľ – vyhovieť Bohu cez lásku k nemu a z toho vyrastie spásiteľný plod. Akou cestou a akým chodníkom kráčať? Ži s dieťaťom doma, sama sa snaž o spásu a blízkym pomáhaj. Nie jednou kázňou, ale láskou, iba láskou – tento jazyk všetci a vždy rozumejú.

Božie blahoslovenie Tebe a Tvojim blízkym.

*Preklad z knihy Pisma archimandritu Joanna (Kresťankina)
pripravila Darina Piterová - Bučková*

O nejaký čas prišiel jeden významný muž a chcel si Natáliu vziať za ženu, lebo bola mladá, pekná a bohatá. Prosil cisára, aby mu dovolil oženit sa s Adriánovou ženou a cisár súhlasil.

Ženich rýchlo poslal k Natálii významné ženy s ponukou manželstva. Ale Natália im odpovedala: „Teším sa zvesti, že taký muž si ma chce zobrať za ženu, ale prosím vás, počkajte tri dni, aby som sa pripravila, lebo som nepočítala s tým, že by sa niekto tak skoro chcel so mnou oženit.“

Keď to hovorila, rozhodla sa utiecť tam, kde boli odvezené telá mučeníkov. Opustila ženy a vojdúc do svojej spálne, kde chránila ruku svätého Adriána, padla na zem a s plačom vzývala Hospo-

dina: „Hospodine, Bože náš, Bože sužovaných a skrúšených srdcom, zhladni na mňa, Tvoju služobníčku a nedopuť, aby sa poškvrnilo lôžko Tvojho mučeníka Adriána. Nezabudni, Vladyka na utrpenie Tvojho mučeníka, ktorý trpel pre Tvoje sväté meno! Milostivý Bože! Pamätaj na zlomenie hnatov a odseknutie rúk jeho a ostatných Tvojich služobníkov, ktorí trpeli pre Teba. Nech nebudú zbytočné ich muky. Zmiluj sa nadou mnou a nedopuť spolužitie s Tvojimi

nepriateľmi. Ty, ktorý si zachránil od ohňa svätých, zbav aj mňa od úmyslu zlého človeka.“

Počas tejto modlitby Natália od únavy a starostí zadriemala. V sne sa jej zjavil jeden zo svätých mučeníkov a povedal jej: „Pokoj s tebou, služobníčka Christova! Ver, že Boh nezabudol na teba a my sme tiež nezabudli na tvoje skutky, ktoré si vykonala pre

nás, keď sme boli vo väzení. Neustále sa modlíme ku Christovi, aby rozkázal aj tebe prísť skoro k nám.“

Blažená Natália sa ho spýtala: „Povedz mi, svätý mučeník, predstúpil pred Christa aj môj muž Adrián?“

Mučeník odpovedal: „On predstúpil pred Hospodina ešte pred nami. Aj ty ho

nasleduj a rýchlo sadni na loď a plávaj tam, kde sa nachádzajú naše telá; tam sa ti zjaví Boh a privedie ťa k nám!“

Prebudiac sa zo sna, svätá Natália hneď zanechala všetko, zobrala so sebou iba ruku svätého Adriána, vyšla z domu a prichádzajúc k brehu mora, uvidela loď, akoby ju tam schválne čakala a bola pripravená odplaviť sa do Byzancie. Vojdúc do vnútra, zbadala v nej ženy aj mužov a všetkých kresťanov, utekajúcich pred mučením bezbožného cisára Maximiliána

a vzdala slávu Bohu.

Keď sa veliteľ práporu dozvedel, že Natália odišla, vypýtal si od cisára na pomoc vojakov, sadol na druhú loď a ponáhlal sa za ňou. Keď loď preplávala tisíc honov strhol sa vietor a zahnal loď naspäť na to miesto, odkiaľ vyplávala. Veľmi žiaval nad stratou mnohých spoluplaviacich sa, ktorí sa utopili. A loď, na ktorej sa plavila svätá Natália, šla bez akýchkoľvek problémov. O polnoci sa im zjavil diabol v podobe človeka, ktorý sa plavil na lodi z východu a mal pri sebe ľudí podobných námorníkom. Diabol sa spýtal kresťanov hlasom kormidelníka: „Odkiaľ a kam cestujete?“ Oni odpovedali: „Z Nikomýdie sa plávime do Byzancie.“ Diabol im povedal: „Zablúdili ste, plávajte vľavo.“ Diabol ich chcel zmiasť a potopiť.

Kresťania uverili ľživej rade a mysliac si, že skutočne zablúdili, začali napínať plachty a otáčať loď vľavo. Hneď sa im zjavil svätý Adrián, oslnený svetlom a zakričal silným hlasom: „Plavte sa po pôvodnej trase a nepočúvajte satana, ktorý vás chce dostať do záhuby.“ Keď to povedal, mučeníci vyplávali dopredu a diabol sa so svojou loďou potopil.

Blažená Natália vstala a uvidiac svätého Adriána, ako ide pred loďou, skríkla: „Hľa, to je môj pán!“ A vtedy sa svätý stratil. Začal viať priaznivý vietor. Cestujúci vplávali do Byzancie do východu slnka a pristáli na brehu, blízko chrámu, v ktorom boli pochované zostatky svätých mučeníkov.

S radosťou vyšli na breh.

Príduc do chrámu k telám svätých mučeníkov, svätá Natália padla s neskrývanou radosťou k nim, bozkávajúc a plačúc od radosti, priložila ruku svätého Adriána k jeho telu. Klakla si na kolená a dlho sa modlila. Potom vstala a pobozkala všetkých bratov a sestry, ktorí tam vtedy boli. Prišlo tam mnoho kresťanov, ktorí ju prijali s radosťou, uviedli ju do domu a nechali ju si oddýchnuť, lebo videli, že je z plavby veľmi vyčerpaná. Keď tvrdo zaspala, zjavil sa jej vo sne svätý Adrián a povedal jej: „Dobre, že si prišla tu, služobníčka Christova; vojdí do svojho príbytku, ktorý ti pripravil Boh, vojdí a prijmi patriacu ti odmenu!“

Svätá Natália sa zobudila a povedala svoj sen kresťanom, ktorí tam boli s ňou a prosila ich, aby sa za ňu pomodlili. Potom znovu zaspala. O hodinu ju prišli kresťania zobudiť, ale našli ju už mŕtvu. Jej svätá duša odišla do večného pokoja k Hospodini. Tak čoskoro po smrti svätých mučeníkov aj svätá Natália ukončila svoj mučenícky podvih i keď bez krviprelievania. Veľmi veľa pomohla svätým mučeníkom, slúžila im vo väznici, a pozerala na ich muky. Kvôli čistote nechala aj svoj dom a otčinu a spolu s ostatnými mučeníkmi predstúpila pred Christa, nášho Spasiteľa, Ktorému s Otcom a Svätým Duchom nech bude večná česť a sláva teraz aj stále na veky vekov, amen.

pripravila matuška Helena Kostova

Slová navždy

Svetoslav si nijako nevedel zapamätat verše na domácu úlohu. Učil sa, učil a oni stále z hlavy vypadávali. „A prečo nám ich toľko dali?“ – mračil sa. Keby Puškina alebo Lermontova, ale verš nejakého Bunina sa musím bi ovať. Názov si akosi zapamätal Slovo a ďalej mu v hlave neostalo nič.

*Mlčia hrobky, múmie i kosti,
len slovu je život daný.
Zo starovekej tmy, na svetovom
dedinskom cintoríne
znejú iba písmená.*

*A viete, že nemáme veľa dôstoj-
nosti,
chrániť aspoň podľa svojich síl
v dni hnevu a utrpenia
náš dar nesmrteľný - reč.*

Sveťo si ich opakoval, opakoval, vzdychol a prestal. Dost. Dvojka je zaručená! Učiteľka ma určite vyvolá.

Ona vždy cíti, keď sa nepripravíš. Bosorka. Keby ochorela, hodinu by zrušili. Ej, to by bolo výborné. Sveťo vôbec nikomu neprial zlo. Miloval putovať myslou. Tu odlietava k papagájom, potom ho zanesie na divoký sever k mrožom, tu sa zas škriabe na pyramídu. Kedysi v televízore hovorili, že v pyramíde počúvali rozhovor pohanských kňazov (žrecov) zvláštnymi prístrojmi. Žreci už neexistujú a hlasy stále počuť. Niečo tam hovorili o záchrane faraóna. Prešli časy, žreci pominuli, hospodárstvo a slová ostali, vznášajú sa a žijú. Výborné! Sveťo sa zamyslel nad týmto tajomstvom.

Zrazu sa ocitol pred nejakými nevidanými vrátami. Chcel cez ne prejsť, ale boli zatvorené. Sveťo dvere potlačil, ale sa neotvorili a tu zaznel hlas:

„Svetoslav! Nachádzaš sa pri vchode neobyčajnej steny. Pri nej sa spĺňa každé vyslovené slovo. Ale sám chápeš, že tu nemôžeme všetkých pustiť. Prv než sa tieto vráta otvoria, pýtam sa na všetko, čo človek stihol povedať, ale aj na to, čo bolo v jeho myšlienkach. Vieš, že vyslovené slovo je stále živé?!“

„Nie, neviem,“ bezradne sa priznal chlapec.

„Vieš, čo môže vykonať slovo?“

„Nie, neviem,“ Sveťo bol ešte viac vystrašený.

„A to, aké bývajú slová, vieš?“

„Aké, aké... No, rôzne...“

Zrazu zaznela krásna hudba a na pozadí neba zasvietili farebné písme-

ná. Sveťo začal čítať: Slovo - rodina – šíriace sa dobro. Slovom môžeme poučiť, vyliečiť, posvätiť. Slovom môžeme otráviť dušu, ublížiť, skaziť, zasiať zlo. Aký jazyk - taká je duša.

A zase zaznel hlas:

„Na stranu tmy a hrôzy padajú hovoriace zlé slová. Nehovoril si ich?“

„Nie nehovoril!“ tvrdil Sveťo.

„Ako nehovoril? A toto kto povedal?“ A hneď na nebi sa objavili čierne písmená: Bosorka! Keby ochorela a hodinu by zrušili, ej to by bolo výborné!

Sveťo mykol hlavou.

„Neklesaj na duchu! Ešte môžeš zmyť svoje zlé slová pokáním. Bez pokánia ťa nemôžeme vpustiť na druhú stranu.“

„A čo tam?“ neudržal svoju zvedavosť Sveťo.

„Niet takých slov, aby ich opísal.

Chceš sa tu dostať?“

Ráno šiel Sveťo do školy a skutočne hodinu zrušili. Učiteľka ochorela.

Spásonosné slová

Hynul mladý práporčík. Všetci ho mali radi, lebo mal veselú povahu a bol úprimný. Kosťa nechýbal ani na jednom dôstojníckom večierku, ani na narodeninách, bol to jednoduchý chlapec. Stále ho všade pozývali. A kamarátov-priateľov mal veľa, ale chudák obľúbil si víno až tak, že nevydržal bez tohto jedu. Pil aj dva týždne. Aká je to služba?

Aj vedenie malo rado figliara, ale museli ho zdegradovať z práporčíka na vojaka. Ale ani to nezastavilo úpadok, vášeň k pijanstvu bola silnejšia ako rozum, silnejšia ako strach, že bude bezdomovcom. Už aj mu hrozilo, že sa dostane na trestnú lavicu a on nič zo sebou nemohol robiť. Keď bol triezvy, všetko chápal, ale stále častejšie a častejšie mu niekto nevidiaci začal šepkať:

Vypi! A všetok smútok a úzkosť

prejde. Len jeden pohárik... Veď jeden glg ti nič nespraví.

Raz, keď sedel a rozmýšľal, zašiel k nim do kasární monach, ktorý zbieral peniaze na chrám. Práporčik nehybne sedel zahľadený na jeden bod.

„Prečo si taký zarmútený, synku?“ opýtal sa monach.

Košťa rozpovedal o svojom nešťastí.

„Nezúfaj,“ potešil ho monach, „také trápenie mal aj môj brat. Tak ako aj ty hynul, ale otec duchovný mu takto nariadil: keď budeš chcieť vypiť, prežehnaj sa, zober si Evanjelium a čítaj. Zase si budeš chcieť vypiť, ale ty si prečítaj ešte jednu kapitolu. Môj brat počúvol, začal bojovať svätými slovami proti bisovským vidinám a pokušeniu. A ako? Už pätnásť rokov nepije ani kvapku z tohto jedu. Aj ty tak konaj. Ja ti Evanjelium priniesiem.“

Konštantín pochyboval.

Koľko lekárskech prostriedkov vyskúšal proti alkoholu a nepomohli. A tu - len slová... Vari oni vyliečia?

Na druhý deň mu dal monach, ako sľuboval, Nový Zákon Hospodina nášho Isusa Christa.

Košťa prelistoval knihu, chcel ju vrátiť. „Nič neviem, nerozumiem tomu a ešte k tomu neovládam cirkevný jazyk. Nie,

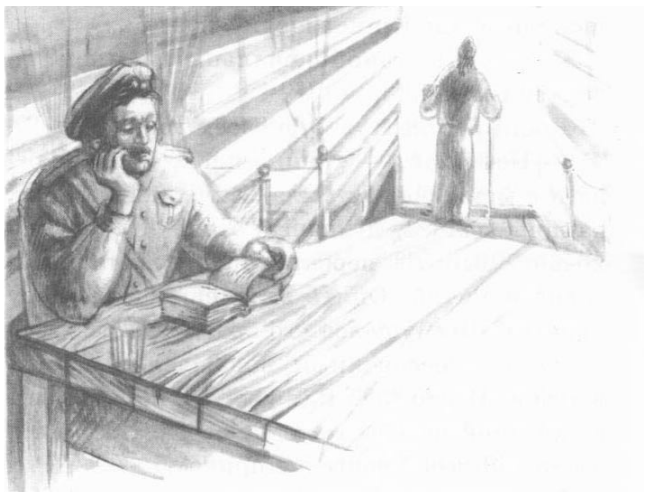
nevezmem ju.“

„To nie je dôležité, že ty nerozumieš slovám Božím, ale bisy vidia, že ty čítaš svätú knihu. Práve oni ťa nútia k pijatike, a pri pohľade na Evanjelium sa trasú a už nijako nemôžu pristúpiť k ich nástrahám.“

Konštantín zobral Nový Zákon, položil ho do truhlice, kde si opatroval svoje veci, a tak naň zabudol.

Prešlo niekoľko dní a on opäť smrteľne zatúžil po víne. Neovládol svoje vášne. To znamená, že znova začal piť. Všetko si Košťa uvedomoval a túžba bola silnejšia ako vôľa. Otvoril truhlicu, aby zobral peniaze a bežal za vodkou, a tu mal pred očami zrazu Evanjelium. Spomenul si na slová monacha.

Vyskúšam, povedal si v duchu. Prečítal prvú kapitolu z Evanjelia od Matúša a skutočne nič nepochopil. Predsa sa splnila rada monacha, všetko svedomito čítal ďalej. Druhá

kapitola bola už prístupnejšia. Len čo začal čítať tretiu, zaznel zvonček. To znamená, že kasárne zatvárajú krčmy a on sa do nich nedostal. Tak ostal triezvy celú noc.

Keď sa ráno zobudil, zase vznikla túžba ísť piť, ale spomenul si na Evanjelium a rozhodol sa, že vyskúša čítať. Čo sa stane? Prečítal kapitolu a rozmyslel si, že pôjde do krčmy. Znova sa mu zachcelo čítať. Tak sa vášeň postupne strácala. Keď prečítal všetky štyri Evanjeliá, vášeň nielenže zmizla, ale objavil sa aj pocit odporu k alkoholu. Všetci kamaráti aj vedenie

boli prekvapení takou premenou, veď ho už považovali za mŕtveho.

Minul sa tretí rok a Kost'a vôbec nepil. Znova ho pozvali na dôstojnícky večierok a potom aj na iné zábavy a dokonca ho vymenovali aj za generála.

Konštantín sa oženil s dobrou dievčinou. Žili spolu spokojne, nadobudli majetok, pomáhali chudobným a vychovali slávneho syna dôstojníka.

Ako poďakovanie Bohu si dal urobiť na túto svätú knihu väzbu zo striebra a stále ju nosil na svojej hrudi ako spásonosný dar Boží.

Ahojte Istinkáči!

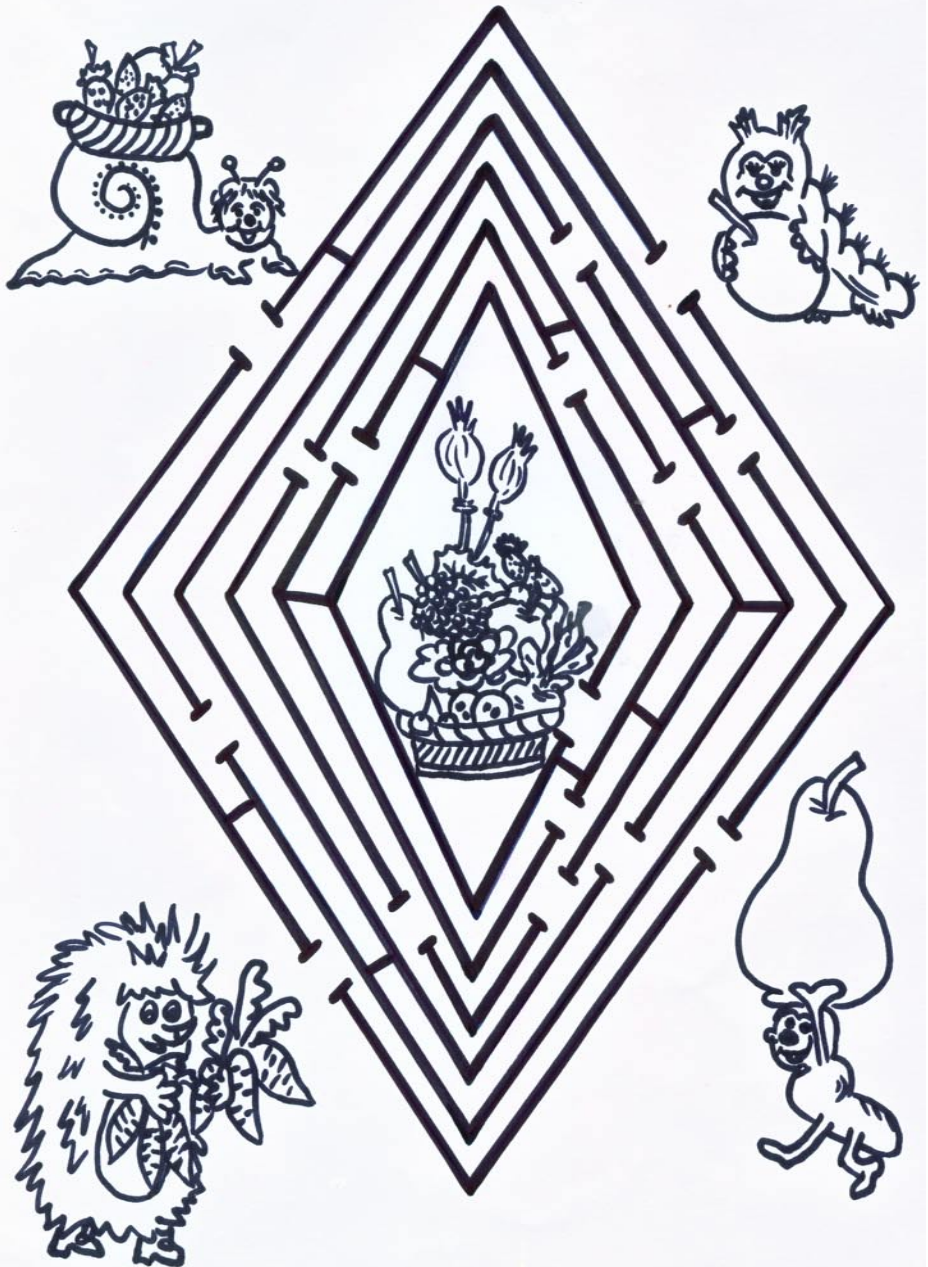
Aj tentokrát tu pre Vás máme pripravených zopár úloh od kamarátov Istíka a Istinky. Kto ich vyrieši a pošle nám na adresu Istina, Bayerova 8, 080 01 Prešov?

Úspešným riešiteľom pošleme zaujímavé ceny :).

1. Viete čo je dobro a čo zlo? Listy zo stromu dobra vyfarbite zelenou a listy zo stromu zla hnedou farbou. Tak sa „farebne“ do toho pustite a napíšte, aké slová patria k stromu dobra a aké k stromu zla...

2. Pripraviť sa, pozor, štart! Zistíte a napíšete nám, ktoré zvieratko prejde rýchlejšie labyrintom.

Efez – významné biblické mesto, o ktorom sa z teologického hľadiska dost' dozvedáme z toho najvzácnejšieho prameňa, zo Svätého Písma. Svätý apoštol Pavel tu pôsobil počas dlhých a namáhavých viac ako dvoch rokov, a táto jeho činnosť je zapísaná v Skutkoch svätých apoštolov. Z Efezu napísal prvý list Korinťanom a tiež jeden z jeho listov bol adresovaný práve tejto Cirkvi, ktorej biskupom sa stal jeho spolupracovník Timotej. Známy je Efez aj kvôli kultu Diany Efezskej (Artemis), ktorej chrám sa zaradzuje medzi sedem divov sveta a v období pobytu apoštola Pavla v Efeze tento kult bol v plnom rozkve, z čoho profitovali najmä zlatníci. Predávali totiž nimi zo striebra zhotovované miniatúrne chrámy ako aj zobrazenia bohyně návštevníkom Efezu^{1,2} Išlo o kovotepcov, ktorí pracovali so striebrom a výrobou modelov chrámu a sošiek bohyně si zarábali na živobytie, no v obave, že prídu o prácu sa stali Pavlovými odporcami. Čo sa pamiatok týka, tak „rímske pamiatky v meste prekonávajú rozsahom a krásou len pamiatky v Ríme samotnom“.³ Medzi archeologický aj architektonický odkaz ešte z gréckych čias patrí napríklad už spomínaný Artemidin chrám ako „najväčšia budova v starovekom Grécku, prvá, ktorá bola vytvorená výlučne iba z mramoru. Zdobili ju bronzové sochy a dotváralo ju nie menej ako 127 stĺpov“.⁴ Podľa údajov, ktoré uvádza Farringtonová v roku 401 svätý Ján Zlatoústý dal zbúrať

„tento pamätník polyteizmu“.⁵

Toto mesto sa rozprestieralo na úrodnej rovine v okolí rieky Kyastos, ktorá sa vlievala do Egejského mora. Efez bol veľmi slávny v helenistickej dobe. Stal sa metropolou rímskej provincie⁶ i sídlom prokonzula. Z Efezu viedli cesty na východ cez Sardy do Galacie, na juh do Milétu a na sever do Smyrny. Jeho obyvateľmi boli Gréci, príslušníci predoázijských národov a Židia, ktorí tu mali aj viaceré synagógy. Prevládal tu prepych, všeobecná nemravnosť, ktorá bola podporovaná kultom Diany a zároveň sa Efez stal aj sídlom mágie a kúzelníctva. Svedčia o tom známe efezské zaklínacie formuly⁷. Góti ho v roku 260 zapálili. Tiež sa tu konal III. všeobecný snem a to v roku 431 a neskôr ďalší snem v roku 449 ohľadne Eutychiovho učenia. V súčasnosti Efez už neexistuje. Sú tu však zbytky z efezského divadla, do ktorého sa zmestilo okolo 25 500 divákov. Neďaleko ruín mesta je turecká dedinka Ayasaluk. V dobe apoštolskej tu bola „veľmi dobre organizovaná kresťanská Cirkev, zložená z bývalých Židov i pohanov“.⁸ V blízkosti na návrší je chrám zo 6. storočia zasvätený svätému apoštolovi Jánovi Bohoslovovi, ktorý je vraj postavený nad jeho domom i hrobom.⁹

pripravila: Viera Pasterová

¹ Pozri Sk 19, 21 - 40.

² Pozri PRUŽINSKÝ, Š.: Skutky svätých apoštolov. Prešov 1996, s. 203 - 211.

³ FARRINGTONOVÁ, K.: Svätá Zem. Bratislava 2006, s. 158 - 159.

⁴ Tamže, s. 158.

⁵ Tamže, s. 158.

⁶ Asia Proconsularis.

⁷ Pozri Sk 19, 19.

⁸ PRUŽINSKÝ, Š., cit. dielo, s. 203 - 204.

⁹ Pozri FARRINGTONOVÁ, K., cit. dielo, s. 159.

Otec Ignatij

Dorohy čitatele, pripravil jem pre vas pokračovaňa rozhovoru s matuškou Annou Liptakovou.

Jakyj byl otec Ignatij Čokina?

Dobrosrdečnyj, miloserdnyj, blahyj čelovik, byl skromnyj. Keď mal dachto dajaku prosbu, to neexistovalo žeby nespýlnil želaňa, tym ľudom. Chto sja na ňoho obertal s prosbom o molitvy nad boľaščima, ličil ľudi molitvou.

Što hvaril na ľudi, kotry sja ku ňomu nedobri spravali?

Hvaril, že: „Ty lukavyj ty bezbožnyj, nad tobom sja treba veľo moliti, treba ťa napravľati, žebyš uzril jak mat čelovik žyti. Ty pokreščenyj, no čom jes ty tak hluboko upal do velikoho hrichu?“

Raz išli vykladati mich zerna na voz, otec Čokina ťahal dolu a gazda ťahal hori. Gazda hvaril: „Ta my tak

nikda nevyložyme tot mich, kiď bude le m jeden ťahati hori a druhi dolu.“ A otec hvarit: „No vidiš ditino, ta i slovo Bože tak. Kiď my, svjaščenyky, budeme sja moliti a vy ľude nebudete sja moliti, ta nikda neuvide me Carstvo Nebesne. Musime ťahati spolu a musime mati veliku viru, žeby sme sja dostali k Hospodu Bohu, žeby sme vidili pravdu Božu.“

Jak sja stravoval?

Jednoducho, pravda postno, što ste mu dali. Ta dakoli jak prišli, mu hvarju: Otče duchovnyj, ta ja nemam nič take dobre navarene. Čim Vas pohošču? A vin hvaril: Što jest to jest, šyto je dar Božyj, šyto sja dast isti a netreba vyberati, bo šyto je od Boha što mame.

Kotroho svjatoho mal rád? Ku komu rad čital akafist?

Ku Isusu Christu sja akafist molil,

ku svjatому otcu Nikolaju, svjatому Pantelejmonu, molitvy z molitvoslovov.

Úrady ho dajak neprenasledovali?

Ta pravda, neznam či to vin bral dajakyj plat či nebral. Bars ubohenko žyl, bo to dakoli monachy lem z toho žyli što im ľude na seli dali. Daku reverendu si lem deska pozhaňali, daku riasu žeby mali što obleči, topanky chockoli mal na nohach taky poderty, Bože, jak ku nam chodil do Rokytovec.

Koli ste ho peršyj raz spoznali a poslednij raz vidili?

Malam 14 - 15 rokiv, akurat po vojni. Do 1968 roku jem ho stričala. Po ti revolucii už neznam či jem ho vidila, či ne. Potom jem ho dolgo nevidila. My do Svidnika sme prišli v 1953 roku. Jak do nas prišol na faru, poznala jem ho, až jem duševni vzrastla, take spokojstvie jem čula na duši. Tak sja mi vidilo, že byl pro mene zabytyj, žem ho davno nevidila. A naraz sja zjavil.

Pamjatal si Vas?

Hej hvaril: „Ty Vacova, ty Vacova z Rokytovec.“(Šmich)

Mali ho ditočky radi?

Hej mali ho radi. On jak taku maličkosť zo sobom prinis, što dostal cukrik, či slivku, či jabko, v kešeni nosil ditom ponukal. Jaka taka maličkosť byla pro diti dakoli na seli veľo.

Koli ste byli poslednij raz v Uličskom Krivom, jak ste si na ňoho podumali?

Predvečer Preobraženija - hrob otca Ignatija

Jak jem za-perla oči, ta jak film bym vidila, jak sme sja s nim stričali dakoli. Taku predstavu jem mala. Jak totu keliu jem tam vidila, jak on tam sja molil, jak šyto vybuduval, on byl pracovityj, jak to tam sja mušil mučiti, ale

on to na slavu Božu stavial. Nepozeral na to že chockoli nemal što isti, de sja vyspati.

Krasna pamiatka tam po nim ostala. Oni to davajut do poriadku. Teraz to tam upravili a ľude budut mati de perenočuvati, sja pomoliti.

Žeby dal Hospod' Boh, žeby sja joho pamiatka uveličila, žeby ľude chodili, slavili.

Đakuju Vam bars krasni za venvanyj čas i za rozhovor.

Pripravil diakon Marián Derco.

Vážena redakcia Istiny,

Dovoľte mi ša s Vami i vašyma čitateľami podiliti o paru mojich zažitkyv a postrehiv:

„Jak už vecej raz v žyvoti, i nedavno zajs ňa Božym promyslom okolnosti zanesli za robotou na seredňe Slovensko. A furt jak jem dagde dovše mimo domova, ňa zaujimat, jak tam žyjut pravoslavny. Hlavni na zapad od nas, de ich je oveľo menej, ridše, ale sut, len ich treba najty! Mi ša to podarilo a touto formou ďakuju šytkym za šyto.“

Postupni jem perešol Holíč, Novú Baňu a Bánovce nad Bebravou, de jereji Jakub i Peter konajut nelehku misiú na uzemi, kotre vekšynou iši o Pravoslavii nikda nečulo. Šytky toty obštiny /farnosti/ majut spoločne, že služať v nahradnych priestoroch /v Novi Bani dokince

v pivnici bytovky – jak peršy christiane v katakomboch, no je tam šyto, što treba: i ikonostas či dzvin.../. Po služby konajut „agapé“, spoločná hostina, de je každyj pozvanyj a každyj, chto hoden, prinošať dajake jidlo /do vtodi jem iši nevidil pokopi može 10 druhiv pistnych jidloch – jednoduchych no chutnych/. Vladne tam zvlaštna zjednocujuca atmosfera a čul jem ša tam jak člen ich rodiny. Spoločne je i že propovidi /kazni/ sut bišiduvany na rusnackym dialekti, hlavni kvôli ukrajinskym virnikom.

No za osobitnu zmienku stojit, dumam sobi, že až fenomenalna rodina brata Rastislava. Sam – povodni rimsko-katolik, perešol jem strastiplnu puť, pokľ'a jem našol pravoslavnu viru. No svij misionarskyj talant s uspicom umnožať, podotykam nenasilno, smirenno a osobnym prikladom. Postupni do Cerkvi vstupila cala joho blizka i šyrša rodina /neznam presnyj počet, no už vecej jak 10/. V tim časi sa na krest rychtuvala pani v strednych ro-

koch... Im neje na prekažku nijaka vzdialenosť, žeby si našli drahu do Cerkvi. A pravi toty ľude zos čisto slovenskoho prostredia sobi osvojili pravoslavny tradicii, „terminologiu“, pozdravy, Bohoslužobnyj jazyk, julianskyj kalendar, i toty propovidi, bo tak sami chcut! Prijali Pravoslavie v plnosti. Či to na dnešny časy ne čudo? K-

liskaj, dumam, že i na strankoch Istiny byla polemika o nutnosti slovenskoho Bohoslužobneho jazyka a novoho kalendarja z misijnych dôvodiv. Ludy, kotrych mi dal Hospod' stritnuti sut žyvym prikladom, že to ide i bez toho. Jak i otec Jakub mudro povil: „Kid sobi izbrany perestanut važyti zvirene dedičstvo, Boh to dast takym narodom, kotry Joho Pravdu uprimni hledajut a kotry soj to sobi zaslužať.“ Je len na nas, či sme spravdy dostojny toho, što sme distali.“

Bohu znamyj

Môj krásny mesiac v monastieri

Keby mi to niekto predtým povedal, neverila by som mu...

Ja a v Grécku, ja a v monastieri? A predsa to bola pravda. Prišiel 9. júl a ja som stále neverila... Priznam sa, že to bol jeden z najťažších dní v mojom živote. V ten deň som sa totiž musela nielen vybrať kdesi do neznáma úplne sama, ale navyše v ten deň som sa musela rozlúčiť s mojím pozemským anjelikom. Po dlhom čakaní na autobus sme sa napokon dočkali. Počas čakania som sa zoznámila s rodinkou Bankových, dvojčatkami Mergo-

vými a mládežníčkou Zuzkou, s ktorými som vlastne mala tvoriť výpravu. So Zuzkou sme sa skamarátili hneď, dozvedela som sa, že v monastieri má sestru, ktorá je monaška a volá sa Kalisty.

Cesta, pred ktorou ma každý varoval, aká je vraj dlhá, mi napriek istým problémom zbehla pomerne rýchlo. Dostať sa do monastiera však už nebolo až také jednoduché. „Tu nastúpite, tu vystúpite a tu vás počkáme“, zneli inštrukcie monašiek. Napokon sme sláva Bohu došli do cieľa. V monastieri nás už očakávali a milo privítali všetky monašky. Obzvlášť však tie naše Slovenky, teda skôr „Rusnáčky“, sestra Tatiana (Natálka Mitriková a sestra Kalisty (Andrea Breciková). Obe nás poriadne vyobjímali a potom

sme sa dlho zhovárali. Od sestier sme počuli veľa múdrych slov, ktoré si dodnes uchovávam vo svojom srdiečku. Sestry nám ukázali izbičku a potom aj areál monastiera. Unavení sme sa navečerali a po chutnej večeri a večerných modlitbách sme sa pobrali do postieľok. Nebolo však jednoduché zaspať, pretože nám bolo horúco,

napokon sa však podarilo. Nasledujúci deň nás nechali odpočívať, no potom konečne prišlo prvé poslušanie. Och, čo mi asi dajú robiť, premýšľala som. Napokon

sme spolu so Zuzkou pomáhali sestře Kalisty umývať fľaštičky na maslo, ktoré si tam okrem iných mliečnych výrobkov vyrábajú. Neskôr nasledovali aj iné poslušania. Naše dievčatká boli v každom turnuse. Nenudili sa tam ani ony. Vyrábali si tam rôzne výrobky z papiera, dreva, či vytúžené prvé sukne, ktoré si šili samé. My sme im zatiaľ vystrihovali maketky na ich výrobky. Okrem toho sme upratovali interiér, či exteriér monastiera, pomáhali v syrárni a podobne. Pre mňa bolo najkrajším poslušáním upratovanie chrámu. Poviete si: „Čo je na tom...“, pre mňa to bolo čosi krásne. Nikdy predtým som totiž chrám neupratovala, teda ak nerátam to občasné behanie s mechanickou metlou po našom seminárnom. Bolo to pre

mňa také zvláštne a magické, veď z každej strany sa na mňa pozeral niekto svätý a ten akoby mi vravel: „Snaž sa, dobre!“ Zopár krát sme boli aj pri mori a raz sme boli aj na krásnom výlete. Boli sme v Lutrakoch, v chráme tam majú uložené mošči svätého Patapia. Bola to neopísateľná blahodať pokloniť sa im a pomodliť sa k nemu. Počas výletu sme sa dozvedeli i o jeho živote, o uzdraveniach a zázrakoch, ktoré konal nielen počas svojho pozemského života, ale koná i dnes. Počas pobytu v monastieri sme spoznali i zopár starších tiet, ktoré boli v monastieri

na návšteve. Jednou z nich bola aj pani Mária. Bola to 75-ročná starenka, ktorá bola síce maličká vzrastom, ale veľká v duchu. Bola mojou gréckou babičkou. Aj napriek tomu, že ona bola Grékyňa a my Slovenky, ktoré s ňou rozprávali po rusnacky, celkom dobre sme si rozumeli. Bola dokonca našou tlmočnicou, čo bola veľká zábava, lebo ak sme nerozumeli niektorej sestre, tak práve ona sa nám to snažila preložiť jednoduchšie. Rozprávali sme sa veľa, ja som ju učila po slovensky, ona mňa po grécky. Okrem ľudí, ktorých som tam spoznala, spoznala som aj mnohé grécke zvyky, tance a podobne. Veľmi ma prekvapilo, že ženy do chrámu nenosia šatky,

ale bez sukne tam nesmú. Taktiež ma prekvapilo, že do každého jedla pridávajú citrón alebo paradajku. Poobede sme vždy mali povinnú siestu, počas ktorej nám často sestra Tatiana čítavala zo života svätých, čo sa nám veľmi páčilo. Ak sa pýtate, či tam bol aj nejaký starc, nesklamem vás, bol. Bol to starc Nifon. Bol to starček akoby z rozprávky. „Ááá, Elpida.“ to bol jeho pozdrav a potom také mierne „pohladkanie“ po hlave... Bol to úžasný človek. Vždy usmiaty s múdrou radou, ktorých mal vždy neúrekom. Skrátka, bolo to úžasné a aj mesiac

vám tam zbehne akosi rýchlo. Keď nastal deň odchodu, bolo kopu sĺz a smútku. Jedna skupinka šla autom do Atén, druhá so starcom Nifonom a sestrou Tatianou do Koryntu autom a odtiaľ vlakom do Atén. Ja som sa pridala k tej druhej, pretože som si nechcela nechať ujsť posledné múdre rady starca. Sestry nás nabalili kopou jedla a od igumeny sme dostali do daru všetci sandálky, ktoré teraz nosím. Bolo tam proste nádherne a v kútiku duše verím, že o rok tam pôjdem znova. Budem rada, ak sa pridáte aj vy a Vladkovi Kuzanovi odkazujem, že už viem, prečo je v Grécku tak často...

Slava Bohu za vsjo!

mládežníčka Nad'ka

Chrámový sviatok v Zemplíne

25. júla bol predvečer sviatku prepodobného Mojseja Uhrina, a v obci Zemplín sa pomaličky začali schádzať veriaci a mládežníci z celého východného Slovenska a z Maďarska. V obci

Zemplín je totiž chrám zasvätený prepodobnému Mojsejovi Uhrinovi, kde je aj jeho ikona s moščami (viac o chráme sa dočítate v ďalšom čísle Istiny).

Po tom čo otec Ján Fedik, správca tejto farnosti, všetkých privítal, nasledovalo posvätenie vody. Keďže farnosť nemá ešte svojho kantora, tejto činnosti sa veľmi dobre ujali mládežníci zo seminára, ktorí neváhali a veľmi radi prišli až z Lodomirovej, Uliča, Nižnej Polianky, Medzilaboriec, Radvane nad Laborcom a zo Sobraniec. Aj touto cestou im za

všetkých veriacich chcem poďakovať za to, že prišli k nám osláviť sviatok prepodobného Mojseja Uhrina a svojím skutočne krásnym spevom oslávilí pamiatku svätého. Po tom, ako sme sa všetci napili posvätenej vody, kňazi vyniesli ikonu Mojseja s moščami z chrámu na dvor, kde sme slúžili všetky bohoslužby, lebo náš chrám je rozmerovo maličký. Služenie večerne s litiou bolo obohatené aj čítaním jedného z apoštolov v maďarčine, nakoľko tu boli veriaci a kňazi aj z Maďarska (z Budapešti a zo Segedu). Na tomto sviatku bol aj kantor z ruského chrámu Sergeja Radonežského z Budapešte a čítal apoštol po maďarsky. Po skončení večerne sme mali malú besedu s otcom Fedikom hlavne o svätom

Mojsejovi a jeho bratoch Georgiovi a Efrémovi. Ešte predtým, ako sme sa všetci pobrali odpočinúť si, sme sa išli pokloniť veľkému krížu v sade Serafima Sarovského v záhrade otca Fedika. Pobrali sme sa do vedľajšej dedinky

Cejkov, kde sa o nás postarali jedni bohuznámi manželia, za čo im patrí aj touto cestou veľké poďakovanie. Ráno ako malá skupinka pútnikov s ikonkou Serafíma Sárovského opäť navštívili Zemplín. Obavy z toho, že na takú maličkú farnosť príde len niekoľko ľudí sa hneď rozplynuli, keď začali prichádzať veriaci z okolitých farností, ako napr. z Kašova a Cejkova. Jedna veriaca z Maďarska privítala vladyku Georgia, krásnou kyticou z gladiol. Vladyka sa prihovril niekoľkými slovami k ľuďom neskrývajúc radosť, že sa v takom hojnom počte zišli na chrámovom prazdniku prepodobného Mojseja Uhrina. Aj táto archijerejska svätá Liturgia bola obohatená tým, že sa niektoré ekténie slúžili po maďarsky a po grécky. Niekoľkými slovami sa prihovril kňaz zo Segedu z Maďarska. Po svätej Liturgii sa otec Ján poďakoval všetkým za to, že sme takto krásne oslávili tento prazdník ale hlavne ďakoval Hospodinovi, že sme sa mohli takto stretnúť.

Nasledovalo malé pohostenie a lúčenie sa so slovami, že ešte do budúceho tretieho chrámového sviatku Mojseja Uhrina v Zemplíne sa na tejto maličkkej farnosti stretneme. Ja by som sa chcela týmto poďakovať aj otcovi Fedikovi, za to, že aj keď je Zemplín len malá farnosť na ktorej sa slúži iba príležitostne, prináša veľa ovocia v sa-

de Christovej Cirkvi.

Sláva Bohu za vsjo!

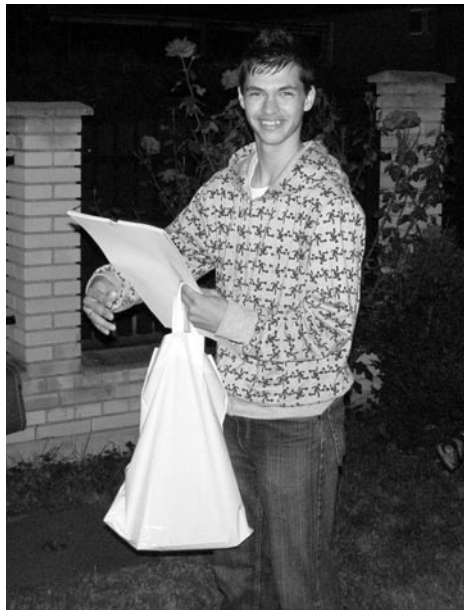
mládežníčka Adriána

Púť do Lutiny

Ako každý rok, tak aj tento sa

konala púť do Lutiny pri príležitosti

sviatku Uspenija Presvätej Bohorodičky. Niektorí sme sa stretli už v piatok v Sabinove, kde sme sa spolu modlili i zabávali. Tohto roku, boli pre nás pripravené aj zaujímavé súťaže, za ktoré boli výhercovia naozaj štedro odmenení. Naozaj úžasné bolo to, že medzi nás prišli aj noví mládežníci, ktorí sa zúčastnili tejto púte po prvýkrát. Verím, že sa im medzi nami páčilo a o rok sa stretne znova. Samozrejme, že sme sa v týchto dňoch nenasýtili len duchovne, ale aj telesne, keďže pre nás bolo pripravené naozaj chutné jedlo. V sobotu, ešte pred vybraním sa na púť sme sa všetci stretli na svätej Liturgii. Na púti nás nebolo málo, medzi nami boli aj otcovia duchovní, starší i mladší mládežníci a všetci sme kráčali ako jedná veľká pravoslávna rodina. Počas púte sme mali dve prestávky. Na tej prvej nás duchovným slovom povzbudil otec Humenik a na

tej druhej nás krásnou ikonkou Presvätej Bohorodičky, s názvom „Širšaja nebes“, obdaroval o. diakon Ján Husár, za čo im veľmi ďakujeme. Na ľutinskej hôrke nás už čakal otec Paster, ktorý nás s láskou privítal, ako otec víta svoje deti po dlhej ceste doma. Modlitby v chráme neutfáchali celú noc a zavřšili sa slávnostnou archijerejskou svätou Liturgiou. Všetci sme

odtiaľ odchádzali unavení telesne, ale duchovne sme boli preplnení Božou blahodaťou, ktorú sme (dúfam) priniesli aj do svojich domovov. Ďakujem preto Bohu, Presvätej Bohorodičke a všetkým svätým za to, že sme sa aj tento rok mohli takto stretnúť. A vďaka patrí aj všetkým, ktorí pomohli uskutočniť túto púť.

Christos posredi nas!

účastníčka púte

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
skupina apoštola a evanjelistu Lukáša

Vás pozýva na

Akafist k svätému apoštolovi a evanjelistovi Lukášovi, ochrancovi skupiny, v deň jeho pamiatky 31. októbra 2008, so začiatkom o 17.00 hod. v chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky v Zemplínskej Širokej. Po akafiste bude agapé.

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
skupina apoštola a evanjelistu Lukáša

Vás pozýva na

III. reprezentačný ples Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, skupiny apoštola a evanjelistu Lukáša v Zemplínskej Širokej, ktorý sa uskutoční 8. 11. 2008 v Zemplínskej Širokej. Ples začneme večerňou v chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky v Zemplínskej Širokej o 16.00 hod.

Cena: 500 Sk

*Prihlásiť sa môžete na tel. číslach:
Nadežda Varešinská: 0907 955 657
Marcelka Hvižďaková: 0907 377 171*

Tešíme sa na Vás